„Edukologijos", kaip dabar vadinama Lietuvoje ir tai platesnis tarptautinis terminas, apimantis švietimą ir pedagogiką.

Nuo 1977 m. dirbu kaip Specialiosios pedagogikos mokytoja John Hancock Demonstration School Philadelphijoje. Dirbu su vaikais, turinčiais mokymosi ir elgesio problemas. Beja, mokytojavau Rochesterio ir Philadelphijos lituanistinėse mokyklose. Prieš 18 metų „sumainiau žiedus" su Rimantu Stirbiu. Auginame tris vaikus: Rasytė 15 m., Gintautas 11 m., Gaja 9 m. Rasytė groja fortepionu, Gintautas – gitara, Gaja mokosi baleto.

– Esate viena iš A.P.P.L.E. organizatorių ir ilgesnį laiką net su savo vaikučiais praleidote Lietuvoje. Kaip sekėsi tas darbas? Kaip ten žiūrima į A.P.P.L.E.?

– Esu viena iš A.P.P.L.E. steigėjų. Koordinavau pirmąjį vasaros seminarą Lietuvoje. Šiais metais baigėsi mano kadencija A.P.P.L.E. taryboje. Šios organziacijos darbas Lietuvoje yra, mano manymu, labai svarbus, bet ir tuo pačiu besikeičiantis. A.P.P.L.E. pravėrė daug „durų" Lietuvoje. Galima pasižiaugti, kad A.P.P.L.E. darbuotojai stipriai pasireiškė Specialiosios Pedagogikos darbuose, ypač pirmaisiais reformos metais.

Šiuo metu, vienas svarbiausių A.P.P.L.E. vasaros seminarų uždučių yra kurti idėjinius ir bendradarbiavimo laukus.

1992–1993 mokslo metai Lietuvoje. Čia noriu pabrėžti, kad tai nebuvo A.P.P.L.E. darbas – nors susijęs. Labai troškau prisidėti tiesioginiai prie atgimstančios – ir jau tada – vėl nepriklausomos Lietuvos atstatymo. Teko ieškoti stipendijos, kuri padengtų kelionės ir pragyvenimo išlaidas ir dar atstotų prarastą algą valstybinėje mokykloje – prisidėti prie

– Šią vasarą savo atostogų dalį vėl skyrėte darbui su Lietuvos pedagogais. Ar pastebėjote kokį nors skirtumą nuo pirmojo lankymosi?

– Šią vasarą, Atviros Lietuvos fondo (Soros) dėka, dvi savaites dirbau su keturių universitetų (Vilniaus u., Vilniaus Pedagoginio u., Klaipėdos u. ir Šiaulių Ped. universiteto) dėstytojais bei doktarantais. Tai buvo ALF specialusis projektas prisidėti prie universitetų dėstytojų atvedimo į naujausias reformas universitetuose. Pirmą savaitę skaičiau paskaitas iš refleksyvaus mąstymo. O antrą savaitę – Etnografinių (kokybinių) tyrimų svarstymai. Savaitės darbuose diskutavome įvairias teorijas, kurios teigia, kad žmogui (o ypač mokytojui/dėstytojui) privaloma atsižvelgti į savo patirtą praeitį, kaip mokinys, vėliau studentas, o dar vėliau, kaip pradedantis mokytojas. Patirtis formuoja reikšmę ir elgesį. Refleksyvus mąstymas, ypač naudojant dienoraščius, yra vienas būdas geriau save suprasti ir tuo formuoti savo būsimą veiklą, darbą, su mokiniais ar studentais.

Ar mažiau skirtumų nuo pirmųjų darbų metų? Skirtumų apsiėmė įvairius darbelius namuose, kuriuos aš anksčiau visuomet atlikdavau, ir todėl man daugiau laiko skaityti. Labai, kaip visada, padeda mano tėveliai. Na, o namai kartais kaip po gero viesulo atrodo. Nieko, vėl pasitvarkom. Tenka atsisakyti smagesnių laisvalaikio užsiėmimų. Šiaip mokslas itin įdomus. Labai reikalaujantis darbas ypač tokiame universitete, kaip Pennsylvanijos. Na, ir vyresniam, jau pagyvenusiam, tenka truputį daugiau pasistengti tarp jaunų bendrakolegų.

Klabėjosi **Balys Raugas**

PREMIJA – MONSINJORUI KAZIMIERUI VASILIAUSKUI

Vilniaus arkikatedros klebonui monsinjorui Kazimierui Vasiliauskui paskirta šių metų „Vilniaus garso" premija. Apdovanojimas ganytojui buvo įteiktas Vilniaus paveikslų galerijoje vykusiose iškilmėse. Kazimieras Vasiliauskas yra jau penktasis „Vilniaus garso" premijos laureatas. Sostinės savivaldybė šį kasmetinį apdovanojimą skiria už nuopelnus Vilniui, miesto garsinimą.

Ankstesniais metais „Vilniaus garso" premijos laureatais yra tapę dailė tyrininkas Vladas Drėma, bibliografas Pranas Razmukas, archeologas Sigitas Lasavickas, mokytoja lituanistė Violeta Tapinienė. Chodkevičių rūmuose įsikūrusioje galerijoje buvo apdovanoti ir pirmieji Vilniaus literatūrinių premijų laureatai: Judita Vaičiūnaitė ir Jurgis Kunčinas.

(Elta, 09.19)

• JAV Oro biuras pradėjo skelbti oficialius oro pranešimus, perduodamus telegrafu per visą valstybę, 1870 m. lapkričio 1 d.

ALYTUJE PRADĖDA VEIKTI KATALIKIŠKA MOKYKLA

Rugsėjo 1 d. Alytuje pradeda veikti nauja parapinė — diecezinė bendrojo lavinimo mokykla. Mokyklos direktorius ir dvasios tėvas kun. Artūras Kazlauskas, studijavęs teologiją ir liturgiją Romos Šv. Anzelmo universitete, pasakojo, kad mokykla buvo pradėta statyti 1990 metais kun. J. Gražulio iniciatyva, vėliau statybą parėmė Alytaus miesto savivaldybė. Mokinių skaičius naujoje mokykloje didės palaipsniui. Šiais mokslo metais veiks 8 paradinės (1-4) ir keturios bendrojo lavinimo (5-6 k) klasės, kuriose mokysis 288 moksleiviai. Mokykloje dirbs 23 pedagogai, parinkti konkurso būdu. Tėvų pageidavimu, į mokyklą šiemet priimti visi čia mokytis norintys vaikai.

Kitais metais mokinius ketinama priimti konkurso tvarka. Mokykloje mokslas nemokamas, tačiau moksleivių tėvai ketina įkurti fondą bendriems mokykloms reikalams finansuoti ir mokytojų kūrybiškumui skatinti.

(„Bažnyčios žinios," Nr. 16)

sąjūdžio vadas Yasser Arafat sutiko derėtis ir nesutarimus su žydais mėginti spręsti taikiu būdu, tačiau, atrodo, ne visiems taika yra priimtiniausias gyvenimo būdas. Neapykanta, kerštas, pasireiškęs smurto veiksmais, intensyviai kurstomas ir palestiniečių, ir žydų pusėje, todėl žydų „akis už akį, dantis už dantį" tradicijos, o taip pat ir arabų tvirtas įsitikinimas, kad tik kerštas gali nuplauti skriaudų dėmes, neleidžia apsieiti be atitinkamos reakcijos.

Galbūt kaip tik dėl tos priežasties Izraelyje ministro pirmininko rinkimus laimėjo šovinistinių pažiūrų Benjamin Natanyahu. Jis pradžioje pasisakė sieksiąs taikos, be tik savo sąlygomis. Per pirmąjį šimtadienį buvo galima tikėtis: kruvini susirėmimai. Iki penktadienio žuvo bent 400 žmonių ir... taika. Net Amerikos vyriausybė teigia, kad ilgų metų darbas sugriautas kartu su Jeruzalės tunelio užtvaromis. Tokių kruvinų riaušių jau seniai nėra buvę ir dar jų pabaigos nematyti.

Šį kartą palestiniečiai turi autonomiją ir apie 30,000 ginkluotų policininkų, tad į Izraelio karius mėtoma ne vien akmenimis. JAV prezidentas ketvirtadienį išreiškė savo susirūpinimą Viduriniųjų Rytų ateitimi. Jis taip pat išreiškė savo bejėgiškumą greitai sustabdyti žudynes, o prezidentui parodyti bet kokius bejėgiškumo ženklus rinkiminiais metais tikrai yra nenaudinga.

---

kirtų Lietuvos senovės didybei pavaizduoti, i bei skulptoriai šalį papuoš Vytauto Didžiojo s, skulptūrom bei pastatais. Visa tai kels nių tautinį sąmoningumą. Žavingai gražioje emėje, papuoštoje kryžiais ir gilaus turinio paminklais, jaunoji karta išaugs su nepalaule savo tėvynei.

anėli, ir mūsų šeimos pirmoji atžala — Birutė — bus Vytauto Didžiojo metų brangus as.

s dieną Danutė su teta pradėjo rūpintis įvaianėlėmis, kurias veš ateinantį šeštadienį į lę. Neieškojo kažko brangaus, tačiau kiekvieirtingo ir gal kiek ilgėliau išliekančio, kad jaunavedžių apsilankymą gimtinėje. Jei všiai su tėviške nebuvo nutrūkę — jis studikiekvieną vasarą praleisdavo brolio ūkyje, tai as savuosius buvo labai reta viešnia.

mą kartą Kalėdose jie važiavo, buvo žiema, važiavus į Suvalkijos lygumas, keliautojų s atsivėrė banguojančių vasarojų plotai, tik ką nupjautų žiemkenčių, rugių ir kviečių, išrikiuotomis gubomis.

ngi vaizdai, — svajingai ištarė Danutė.

u pasižvalgyti, tačiau lauko darbai prakaitu — pastebėjo teta, — teko ir man šito grožio iūgauti", bet aš buvau gimusi, kaip žmonės iminga žvaigžde", išvedusia mane ankstyvos netais į miestą, į Kauną.

Keraitis tylėjo, tetos žodžių tone pajutęs kažkokį atgarsį. Nutyko ir Danutė, matyt, irgi panašiai pagalvojusi.

Įvažiavus į Marijampolės priemiestį, teta lyg pati sau ištarė:

— Tie patys namai, matyti beveik prieš dešimtmetį, nepasikeitę...

O Danutė:

— Miela tetulyte, jeigu jie galėtų kalbėti, jei sušuktų drauge su manimi: „Brangi teta, jūs tebesate tokia pati, kaip prieš dešimt metų!" Taip, tetulyte, jūs tebesate miela ir gera, — ir palenkė galvą ant jos peties.

Keraičiui atrodė, kad Danutės žodžiai tetą grąžino į kasdieninę nuotaiką — ji nusišypsojo:

— Tikrai neverta grįžti į tolimą praeitį. Praeities laimę ir skausmą palaidoja laikas.

Autobusui įvažiavus į stotį, Danutės brolis, linksmai šypsodamasis, iš tolo mosikavo ranka. Šį kartą jis atvyko su dvikinke brika, kaip juokdamasis paaiškino:

— Pasikinkiau porą, tikėdamasis gausių lauktuvių, ir matau — neapsirikau. Dabar viskas sutilps...

Ilgūnų sodyboje po milžiniška, išsikerojusia liepa prie padengtų stalų laukė Keraičių šeima ir keletas nepažįstamų veidų. Susėdus prie stalų, Ilgūnų šeimos galva, tėvelis, kaip jį visi vadino, pasveikino pirmą kartą atvykusią jaunųjų porą ir juos atlydėjusią jo seserį, palinkėdamas jaunavežiams laimingo gyvenimo, kitą kartą aplankyti jau su dukrele ar sūneliu.

(Bus daugiau)